

[Arentoft.]

kring det danske forsvar og den behandling, det udsættes for her i folketinget i øjeblikket, helt grotesk.

I februar 1973 blev der af 4 partier i tinget med stort flertal indgået et 4-årigt forsvarsforlig, der var baseret på enighed om fortsat medlemskab af NATO og bestemmelser om forsvarets styrkemål, rationalisering og udflytning, materielanskaffelser og forsvarsudgifterne. Dette forlig udløber den 31. marts i år, og det har givet, som hensigten var, den fornødne arbejdsro og tillid i og til det danske forsvar.

Derfor blev det i fremskridtspartiet hilst med stor tilfredshed, at man allerede for et år siden gik i gang med forberedelserne til et nyt forsvarsforlig ved at foretage en teknisk gennemgang af forsvarschefens skitse fra 1975 i samråd med forsvarsministeren og forsvarschefen i folketingets forsvarsudvalg.

I betænkningen til forsvarsforliget af 14. marts 1973 var de fire forligspartier enedes om at nedsætte et udvalg med to repræsentanter for hvert af forligspartierne, det såkaldte 8 mands udvalg. At dette udvalgs medlemmer er medlemmer af folketingets forsvarsudvalg, er vel naturligt, men måske ikke helt hensigtsmæssigt. De danner, hvad jeg vil kalde en stat i staten. Det var derfor med nogen skepsis, at vi i fremskridtspartiet i foråret så et privat 12 mands udvalg med to repræsentanter for socialdemokratiet, venstre, radikale, konservative, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne begynde på forsvarsforhandlinger bag lukkede døre. Nu var staten i staten altså gjort større.

I februar måned skrev hr. Glistrup og jeg med folketingsgruppens accept i landets aviser, at det lille mindretal på fire medlemmer i fremskridtspartiets folketingsgruppe på demokratisk vis ville bøje sig for flertallet på 20, og derfor ville fremskridtspartiet være klar til positivt at gå med i forsvarsforligsforhandlingerne. Vi angav også, at vi gik ind for fortsat medlemskab af NATO, at styrkemålene ikke kan være mindre end de nuværende, og at en hensigtsmæssig anvendelse af midlerne til forsvaret kræver planlægning over en 6-årig periode.

Det undrede mig derfor, at forsvarsministeren ikke inviterede fremskridtspartiet til forhandling, og på et mundtligt spørgsmål på tomandshånd i april fik jeg det svar, at vores synspunkter jo ikke var officielle. Derfor benyttede jeg lejligheden til at sige det officielt

her fra talerstolen i militærnægterdebatten i maj 1976. Dermed skulle det være helt officielt. Men det skabte ingen ændringer.

Da forligsforhandlingerne ikke førte til noget før sommerferien, spurgte jeg i et skriftligt spørgsmål, spørgsmål nr. 776, den 7. september 1976 forsvarsministeren, om han fandt det forsvarligt at holde fremskridtspartiet ude fra forsvarsforligsforhandlingerne, og om ministeren ville tage initiativ til snarest at indkalde to repræsentanter til orientering og høring.

I sit svar siger forsvarsministeren bl. a. (Folketingets Forhandling 1975-76, sp. 12298):

»Efter min vurdering hersker der uklarhed omkring fremskridtspartiets syn på den fremtidige udvikling af forsvaret.«

Det er for mig at se rystende, at forsvaret også her skal indgå som en kastebold i et partitaktisk spil, og jeg synes, forsvarsministeren har påtaget sig et stort ansvar ved at holde fremskridtspartiet helt ude, idet det jo er forsvarsministeren alene, der kan indbyde til møder i forsvarsministeriet, altså indtil nu i 12 mands udvalget. I sit svar nævnte forsvarsministeren også, at de endelige beslutninger efter hans opfattelse må ske i forsvarsudvalget. Det er meget godt, som hr. Wamberg også nævnte, men det vil blot betyde, at fremskridtspartiet i forsvarsudvalget skal tage en forligsskitse som et fait accompli uden at have haft nogen form for indflydelse på forligets udformning.

I et brev af 4. oktober 1976 til statsministeren foreslog centrum-demokraterne, at fremskridtspartiet blev indbudt til at deltage i forhandlingerne. Det blev afvist af forsvarsministeren med den motivering, at efter ministerens vurdering var det for sent et tidspunkt at drage et nyt parti ind i forhandlingerne. Igen må jeg sige, at det er et meget tungt ansvar, forsvarsminister Orla Møller tager på sine skuldre. Det er oven i købet forsvarets egen minister, der rent faktisk svigter forsvaret og dets personel, men desværre er ministeren jo nok bundet af venstrefløjen i socialdemokratiet og de radikale. I øvrigt er det jo interessant, at man i så høj grad har beskæftiget sig med en 3-4 medlemmer af fremskridtspartiets folketingsgruppe, der karakteriseres som forsvarsmodstandere, men næsten ikke omtaler det store antal modstandere, der reelt findes i den socialdemokratiske gruppe.

Det er bl. a. på denne baggrund, at jeg mener, som jeg sagde i indledningen, at situatio-